

Varbergs
kommun

EGENKONTROLLPROGRAM FOLKÖL

FÖRSÄLJNINGSTÄLLE

.....

EGENKONTROLLROGRAM – FOLKÖL

Försäljningsställe:	
Ägare (juridisk person):	

CHECKLISTA FÖR EGENKONTROLL

- Utse försäljningsansvarig
- Informera nyanställd personal
- Repetera regelbundet regler och rutiner för personalen
- Se till att det finns tydlig information om reglerna anslagen i butiken
- Dokumentera att åtgärderna i programmet vidtagits
- Använd kampanjmaterial t.ex. från FHI och VisaLeg.nu för att undvika att försäljning sker till underåriga

FÖRSÄLJNINGANSVARIG

Ägare/platsansvarig:	
-----------------------------	--

Försäljningsansvarig enligt ovan är ansvarig för att försäljningen av folköl sker enligt alkohollagens regler. Den försäljningsansvarige skall ha god kännedom om grundkraven för att få sälja folköl samt försäljningsreglerna i övrigt.

Om det inte framgår annat av egenkontrollprogrammet så är det den försäljningsansvarige som informerar personalen om egenkontrollprogrammets innehåll. Informationstillfällena skall dokumenteras i programmet, se sidan 5.

Det är också den försäljningsansvarige som kontrollerar att skyltar om åldersgränser finns i butiken. Kontrolltillfällena skall dokumenteras i programmet, se sidan 6.

KRAV FÖR ATT FÅ SÄLJA FOLKÖL

Alkohollagen 5 kap 5 §

Detaljhandel med folköl är, med de inskränkningar som föreskrivs i denna lag, tillåten under villkor att verksamheten bedrivs i sådana lokaler eller andra utrymmen i byggnader eller transportmedel

1. som ingår i anläggningar som är godkända enligt föreskrifter meddelade med stöd av 7 § 1 livsmedelslagen (2006:804) eller registrerade enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 av den 29 april 2004 om livsmedelshygien, och
2. som är avsedda för stadigvarande försäljning av livsmedel och där det också säljs mat.

Utan hinder av vad som föreskrivs i första stycket får detaljhandel med folköl bedrivas av detaljhandelsbolaget samt av tillverkare av sådan öl.

Den som bedriver detaljhandel med folköl ska anmäla verksamheten till den kommun där försäljningen sker. Försäljning får inte påbörjas förrän anmälan har gjorts.

Den som bedriver detaljhandel med folköl ska utöva särskild kontroll (egenkontroll) över försäljningen och svara för att personalen har erforderliga kunskaper om vad som gäller för försäljningen. För egenkontrollen ska det finnas ett särskilt program.

Alkohollagen 8 kap 8 §

Servering av folköl får, med de inskränkningar som föreskrivs i denna lag, ske om verksamheten bedrivs i sådana lokaler eller andra utrymmen i byggnader eller transportmedel som

1. ingår i anläggningar som är godkända enligt föreskrifter meddelade med stöd av 7 § 1 livsmedelslagen (2006:804) eller registrerade enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 av den 29 april 2004 om livsmedelshygien, och
2. är avsedda för stadigvarande försäljning av livsmedel och där det också säljs mat.

Utan hinder av första stycket får folköl serveras i sådana fall som anges i 1 § andra stycket samt av den som innehar serveringstillstånd.

Den som avser att bedriva servering av folköl ska anmäla verksamheten hos den kommun där serveringen ska ske. Servering får inte påbörjas innan anmälan har gjorts. Vad nu sagts gäller inte i fall som avses i 1 § andra stycket samt av den som innehar serveringstillstånd.

Den som är anmälningsskyldig enligt tredje stycket ska utöva särskild kontroll (egenkontroll) över serveringen. För egenkontrollen ska det finnas ett för verksamheten lämpligt program.

FÖRSÄLJNINGSGREGLER

Alkohollagen 3 kap 7-8 §§

Alkoholdrycker får inte säljas eller annars lämnas ut till den inte har fyllt 20 år. Beträffande folköl gäller motsvarande den som inte fyllt 18 år. Servering av alkoholdrycker får ske till den som fyllt 18 år.

Alkoholdrycker får inte lämnas ut till den som är märkbart påverkad av alkohol eller andra berusningsmedel. Alkoholdrycker får inte lämnas ut om det finns särskild anledning anta att varan är avsedd att olovligen tillhandahållas någon.

Den som lämnar ut alkoholdrycker ska förvissa sig om att mottagaren har uppnått den ålder som anges i 7 §.

SÅ HÄR GÖR DU FÖR ATT FÖLJA REGLERNA

Be om legitimation

När någon ser ut att vara under 25 år och vill köpa folköl – be om legitimation. Kom ihåg att den som är äldre än 18 år normalt inte alls har något att invända. Ställ samma krav på legitimation som Du gör när Du tar emot betalning.

Om kunden inte har rätt ålder

Säg att Du inte har rätt att sälja öl till person som inte fyllt 18 år.

Om kunden inte har legitimation

Säg att Du inte har rätt att sälja öl till person som inte kan visa att han fyllt 18 år.

Om kunden är märkbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel

Säg att Du inte har rätt att sälja öl till person som är märkbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel. (Tecken på onykterhet kan vara att en person blir störande, raglar eller har svårighet att kontrollera sitt tal och uppträdande i övrigt).

Om den som inte fyllt 18 år säger sig vilja köpa åt någon annan som har rätt ålder

Förklara att det är förbjudet enligt alkohollagen.

Om du misstänker att någon med rätt ålder tänker lämna varan till någon som inte fyllt 18 år

Förklara att Du måste fråga om köpet görs åt någon som inte fyllt 18 år. Om Du efter svaret fortfarande misstänker att allt inte står rätt till – vägra försäljning. Säg att Du inte har rätt att sälja öl.

Om kunden ändå står på sig

Be om möjligt en chef eller en kollega att hjälpa till. Förklara annars att det inte lönar sig att diskutera mer.

Om kunden blir aggressiv

Ta det lugnt själv. Be en chef eller kollega att hjälpa till (om det finns någon i närheten). Om kunden gör något olagligt – ingrip inte, men observera vad som händer och gör anteckningar när det hela är över. Du kan behövas som vittne. Berätta vad som hänt för Din chef. Vid behov ring polisen.

KONTROLL AV ANSLAG OM ÅLDERSGRÄNSER

1. Vid folkölen ska det finnas skyltar om 18 års åldersgräns. Dessa ska vara tydliga och väl synliga för kunderna. Kommunen kan anvisa skyltar som ska användas.
2. Vid kassan ska det finnas tydlig och väl synlig skylt som uppmanar alla kunder under 25 år att visa legitimation vid köp av folköl. Kommunen kan anvisa skyltar som ska användas.
3. Vid eller på entrédörr ska finnas tydlig och väl synlig skylt som uppmanar alla kunder under 25 år att visa legitimation vid köp av folköl. Kommunen kan anvisa skyltar som ska användas.

Kontrollen av skyltar bör genomföras regelbundet, dock minst två gånger per år. Kontrolldatum antecknas i nedanstående sammanställning. Kontrolldatum skall signeras av den försäljningsansvarige.

1	Kontrolldatum	Kontrolldatum	Kontrolldatum	Kontrolldatum
Skylt/dekal vid folköl	1	2	3	4
	5	6	7	8
	9	10	11	12
	13	13	15	16

2	Kontrolldatum	Kontrolldatum	Kontrolldatum	Kontrolldatum
Skylt/dekal vid kassa	1	2	3	4
	5	6	7	8
	9	10	11	12
	13	13	15	16

3	Kontrolldatum	Kontrolldatum	Kontrolldatum	Kontrolldatum
Skylt/dekal vid entré	1	2	3	4
	5	6	7	8
	9	10	11	12
	13	13	15	16

VAD HÄNDER OM JAG BRYTER MOT LAGEN?

Förbud mot försäljning i sex månader eller i tolv månader

Om inte alkohollagens regler följs eller om försäljningen föranleder olägenheter i fråga om ordning och nykterhet så kan kommunen förbjuda försäljning av folköl i sex månader. Om regelbrottet upprepas eller anses allvarligt kan kommunen förbjuda försäljning i tolv månader. Om personalen bryter mot reglerna blir du som ägare ansvarig. (9:19 alkohollagen)

Böter eller fängelse

Den som medvetet eller av misstag bryter mot reglerna i alkohollagen eller tobakslagen kan dömas till böter eller fängelse upp till sex månader. Om kommunen meddelar ett förbud mot försäljning av folköl, och ägaren ändå fortsätter att sälja kan han dömas för olovlig dryckeshantering men även den som säljer folkölen (kassapersonal) har ett personligt ansvar och riskerar därmed böter eller fängelse. (11:3 och 8 §§ alkohollagen)

Egenkontrollprogrammet är upprättat den

.....
Underskrift av ansvarig för egenkontrollprogrammet (ägare till försäljningsstället)